

Dokument fra Stevns Faxe Herreds skifteprotokol 1832:

Aftægtskontrakt mellem mig, Michael Hansen, og min Svigersøn, Jørgen Isaachsen.

I.

Jeg, Michael Hansen, Smed tilstår herved at have, paa Grund af min tiltagende Alderdom og min Kones Svaghed, bestemt mig at overdrage min Svigersøn, Jørgen Isaachsen, mit ifæstehavende Hus med Smedie i Thystrup, paa Rosendal Gods, alt saaledes som han med Herskabet kan forene sig om, og paa efterstaaende Vilkaar.

II.

Saalænge jeg, Michael Hansen, kan forestaa Smedearbejdet som nu, skal vi arbejde tilsammen af bedste Evne, nyde lige Ret af alle Indtægterne og tage lige Del i alle Udgifterne, og skal ingen af os være selv raadende over Arbejdsmaaden, men vi skal begge søge at forene os enige om alt, saaledes skal jeg ældre Mand ordinere Arbejdsmaaden og hvad tilhører alt grovt Arbejde, saasom Vognbeslag, Plouge, Harver, Hestebeslagning og hvad som kan henregnes til sligt grovt Arbejde; derimod skal min Svigersøn ordinere alt hvad angaar det klejnere Arbejde, saasom Beslag til Huse og Døre og alt hvad til det mindre Arbejde kan henregnes, og saaledes søge vi Enighed om alt efter hverandens Vel til Arbejdet.

III.

Alt hvad som komme til Indtægt fradraget først Udgifterne til Materialet og Husholdningen, Skatten, Jord- og Huspenge, Tyende mm. Og Resten deles i lige Dele, dog vil jeg om min Kone imidlertid bortdøe nøjes, ifald Overskud haves, med 1/3 Del imod min Svigersøn for om han mulig kan erhverve sig noget til Værktøj. Efter min Død bliver det naturligt, at han selv staar for Husholdningen og holder Dug og Disk.

IV.

Skulde jeg og Konen, eller en af os, leve saalænge, at vi ikke mere kan arbejde, eller jeg forestaa foranbenævnte grove Smedearbejde, da, fra den Tid saadant skønnes og kan haves Overbevisning om, fratræder jeg alt, hvad jeg foran har reserveret mig at forestaa, og overdrager samme til min Svigersøn, Jørgen Isaachsen, som, i vor Levetid, nyder og bruger alt, saavel indvendig Bo- og udvendig Værktøj, imod at han opholder og bespiser os, hvorfor han dog, efter vor Død, skal tilkjendes Erstatning i Bo- eller Værktøj efter Arvingernes Forening eller kyndige Mænds Skjønnende; dersom (Gud forbyde det) begge eller én af os, skulde leve længe til Byrde for ham, fra den Tid vi begge ej kan arbejde i vor Fag, betinger jeg mig i det Tilfælde jeg fratræder alt Arbejde, dog at tjene mig lidet til Hjælp for Klæder eller andre Nødvendigheder, ved lidet Smedearbejde, som Træskobeslag eller deslige og dertil at faa leveret lidet gammelt Jern og Kul, dog uden at forstyrre hans Haandtering paa de Tider han benytter Ild og Værksted.

V.

Skulde jeg ikke, imod Formodning, kunde enes med min Svigersøn, og jeg saa maa nødsages at forlade ham, da skal han være pligtig at forskaffe mig og Kone frie Husleje og desuden aarlig i vor Levetid give os 2 Tdr. Rug, 3 Tdr. Byg, 3 Lispund Flæsk, 1 Lispund Smør og 3 Læs Brændsel eller Tørv, hvoraf det Halve bortfalder naar en af os ved Døden afgaar, og skal vi som Erstatning først paa ???

At han benytter mit Bo, som jeg ej selv maatte behøve, samt mit Smedeværktøj, Renterne af dets Værdi, altsaa efter vores Død kommer i Betragtning; og endelig skal den Erstatning, han efter vor Død, nyder ikkun være simpel og beregnes lavt, fordi han er overladt Huset af os.

VI.

Jeg Jørgen Isaachsen, lover og forpligter mig til at indgaa alt og opfylde alt forestaaende og skal sørge for at give min Svigerfader, tidlig og silde, saa god Begængelse og Omgang, som det sømmer og anstaar enhver skikkelig Mand. Og bliver det en Selvfølge, at, om jeg skulde først døe, da at min Svigerfader tilføjes den Ret, at han ved Afstaaelsen om Husly har betinget sig, og at forestaa Smedien med min Enke eller Børn, om han kan, saafremt Herskabet ham det kan formene.

VII.

Denne Aftægtskontrakt, som vi i 2de Vitterligheds Vidners Overværelse egenhændig har underskrevet og bekræftet, kan til Tinge læses og protokolleres uden os dertil at indvarsle.

Thystrup, den 7. Oktober 1820

Sign. Michael Hansen

Jørgen Isaachsen

Da Michael Hansen døde i 1832, fordrede arvingerne intet efter ham, "da byrden havde været meget stor".